

СТ А Н О В И Щ Е

От: проф. д-р Николай Карев Карев

Химикотехнологичен и металургичен университет – София, катедра „Икономика и стопанско управление”

Професионално направление: 3.7 Администрация и управление, научна специалност: Организация и управление на производството (по отрасли)

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по професионално направление 3.8. Икономика, *научна специалност* „Икономика и управление (индустрия)“ в УНСС.

Автор на дисертационния труд: Златко Христов Златков

Тема на дисертационния труд: „Оценка на взаимовръзката между жизнения цикъл на фирмата и цикъла на икономиката от инвестиционна гледна точка“

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 2930/31.10.2022 г. на Зам. Ректора по НИД и МС на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към *катедра „Индустиален бизнес” при Бизнес факултет на УНСС по научна специалност „Икономика и управление (индустрия)“*, професионално направление 3.8 Икономика, съгласно Заповед на зам.-ректора по НИД и МС на УНСС № 1127/12.04 2018 г. Обучението е осъществено в *редовна* форма през периода 03. 2018 г. – 10. 2022 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е разработен върху 258 страници. Основният текст е 165 страници включващ увод, изложение и заключение. Останалите включват списък с литературни източници и приложения.

Изложението е структурирано в три глави. Първа глава е с теоретична насоченост. В нея е анализирана и систематизирана информация от различни български и чуждестранни литературни източници относно икономическия цикъл, жизнения цикъл и външната среда на фирмата, инвестициите и инвестиционните стратегии на фирмата. Във втора глава са представени модели, методики и подходи за измерване на икономическия цикъл, жизнения цикъл и външната среда на фирмата, представена е и методиката на дисертационното изследване. Трета глава на дисертационния труд е с приложен характер и е свързана с изследване на взаимовръзката между икономическия цикъл и жизнения цикъл на фирмата и тяхното влияние върху финансовите резултати на фирмата от обща инвестиционна гледна точка с цел растеж . Като структура дисертационният труд отговаря на утвърдените изисквания на разработка за придобиване на ОНС „доктор“, а отделните структурни части са взаимно обвързани. Формулираните обобщения и изводи след всяка глава следват непосредствено от извършените анализи.

Дисертационният труд е посветен на проблем свързан с търсенето на възможност за оценка на взаимовръзката между жизнения цикъл на фирмата и икономическия цикъл, с цел прилагане на възможни инвестиционни стратегии от фирмата, които да бъдат съобразени с фазата на икономическия цикъл и фазата на жизнения цикъл на фирмата. Предлагането на решение на този проблем в настоящия момент, който се характеризира с кризи от здравен, климатичен и геополитически характер, водещи до тежки последици за икономиката и социално-икономическото развитие на страната, определят актуалността на дисертационния труд в научно и научно-приложно отношение.

Добре и сравнително коректно са формулирани обекта и предмета на изследването, основната теза и изследователските хипотези. Ясно са дефинирани целта и задачите на дисертационния труд. Формулирани са и ограниченията на изследването. За изпълнението на поставената цел са поставени и решени единадесет задачи.

Списъка на литературните източници /133 на английски и 86 на български език/ показва запознаване на автора с научните разработки и постиженията в областта която изследва. Прави впечатление разнообразието от информационни източници използвани в дисертационния труд.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

В резултат на проведеното в дисертационния труд изследване са проучени и изследвани от теоретична гледна точка дефинициите за

различните теории и концепции на икономическият цикъл, фазисните теории, теорията за дългосрочните икономически вълни, инвестиционните стратегии на фирмата, зависимостта между икономическия цикъл и жизнения цикъл на фирмата. Научно-приложен интерес представлява разработената и предложена методика за проучване влиянието и значението на взаимовръзката между икономическия цикъл и жизнения цикъл на фирмата спрямо инвестиционните стратегии, която включва два проучвателни етапа свързани с проучване на икономическия цикъл на българската национална икономика и неговите фази, през различни времеви интервали за периода 2003-2020 година, и на външната среда на избраните фирми участващи в изследването за същият период. Третият етап включва използването на статистически инструментариум за откриването на връзки и взаимовръзки между различните фази на двете циклични теории и техните променливи. Прилагането на методите за статистически анализ относно установяване на връзки и зависимости и на методите използвани за сравненията между двете циклични теории и инвестиционната стратегия спомага за разкриване на различни взаимовръзки и зависимости в съставляващите фактори на жизнения цикъл на фирмата и икономическия цикъл с насоченост към инвестиционните стратегии на фирмата. Въз основа на получените данни са изведени конкретни изводи за начина на обвързване на циклите на икономиката, етапите на жизнения цикъл на фирмата и възможните варианти за избор на инвестиционна стратегия с което докторанта е успял да изпълни поставените цел и задачи, да докаже изследователската си теза по отношение на обекта на проучване и да оформи съответните обобщения и изводи.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Цялостното ми запознаване с дисертационния труд позволява да се прецени, че приносите, така както са посочени в автореферата, са резултат от самостоятелна работа на докторанта, изведени са коректно от цялостното изследване и отразяват обективно фактическите резултати и достиженията от научно-приложните му изследвания. По своя характер те могат да бъдат определени като обогатяване и конкретизиране на съществуващите научни знания и приложение на съществуващите методи за решаване на конкретен проблем с формулирани изводи и препоръки за практиката.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

По темата на дисертацията са представени четири публикации. Три доклада на конференции и една статия публикувана в научно списание. Посочените публикации са самостоятелни. Те отразяват основни части от съдържанието на дисертационния труд и постигнатите резултати по време на разработването му.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът е съставен въз основа на изложението на дисертационния труд. С общ обем е от 47 страници и отговаря на приетите стандарти за съставяне на автореферат на дисертационен труд. В него е направена обща характеристика на дисертационния труд и е описана неговата структура. Представено е кратко изложение на дисертацията по глави, като основно внимание се отделя на получените резултати от практическото изследване на взаимовръзката между икономическия цикъл и жизнения цикъл на фирмата от обща инвестиционна гледна точка с цел растеж. Приложена е справка за приносите в дисертационния труд, както и списък на свързаните с разработката публикации на автора. Общата ми оценка за автореферата е, че той представя коректно, с необходимата пълнота основните моменти от дисертационния труд и информира научната общност за постигнатите приноси.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам съществени критични бележки към дисертационния труд. Бих препоръчала на автора да разшири и доразвие изследваната проблематиката. Също така изхождайки от това, че темата е значима и засяга актуални проблеми препоръчвам на докторанта да популяризира получените резултати в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни. Според мен работата би спечелила, ако някой от таблиците бяха представени като приложения в дисертационния труд. Това са препоръки които авторът би могъл да вземе в предвид при бъдещата си работа.

8. Заключение

Дисертационния труд и неговите приноси показват, че докторанта притежава теоретични знания по специалността и способности да провежда научни изследвания. Считаю, че той отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, на Правилника за неговото прилагане и на Правилника за условията и реда за

придобиване на научни степени в УНСС. Това ми позволява да дам **положителна оценка** на дисертационния труд и да **предложа на научното жури да присъди образователната и научна степен „доктор” на Златко Христов Златков** по професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Икономика и управление” (индустрия).

05. 12. 2022 г.

София

Подпис:

/проф. д-р Николай Карев/